

Datadokumentation: Folkeskolens Nationale Overgangstest (FNO)

Data omfatter resultaterne fra Folkeskolens Nationale Overgangstest (FNO). FNO gennemførtes første gang i 2022/23.

FNO gennemføres i begyndelsen af skoleåret¹: læsning i uge 35-37 og matematik i uge 38-40.

Testene er digitale, selvrettende og lineære. At testene er lineære betyder, at alle elever på et klassetrin får de samme opgaver i den samme rækkefølge.

Beregningen af elevdygtigheder sker ved anvendelse af Rasch-modellen^{2,3}. De beregnede elevdygtigheder afhænger udelukkende af opgavernes sværhedsgrad i opgavesættet samt af, hvorvidt eleverne svarer rigtigt eller forkert på opgaverne. Opgavernes sværhedsgrad og elevernes beregnede dygtigheder er indplaceret på samme logit-skala⁴: Rasch-skalaen.

Opgavernes sværhedsgrader er baseret på elevbesvarelsener i FNO 2022/2023. Elevdygtighederne (theta) er beregnet ved at anvende disse opgaveparametre. Nye opgaver i de efterfølgende år er indplaceret på samme skala som i 2022/2023, og elevdygtighederne er dermed også på samme skala.

Opgaver i opgavesættet, der springes over af eleven, håndteres som forkerte svar (0 point), mens opgaver, eleven ikke er nået frem til, ikke indgår i beregningerne^{5,6,7}.

Elevernes dygtigheder er i 2022/2023 endvidere beregnet ved at anvende opgaveparametrene fra de nationale test (DNT). Disse elevdygtigheder er således indplaceret på samme måleskala som resultaterne fra DNT. Disse elevdygtigheder er betegnet 'theta_dnt' og kan anvendes af de forskere, der ønsker dette mhp. ækvivalering af gammel og ny skala (se dog bemærkningerne). Beregning af elevdygtigheder på den gamle skala sker kun i 2022/2023, da opgavesættene i resten af overgangsperioden består af nye opgaver, hvor der ikke findes opgaveparametre fra DNT.

Elevdygtigheden bliver opgjort på den kriteriebaserede skala på seks niveauer:

- Ikke tilstrækkelig præstation
- Mangelfuld præstation
- Jævn præstation
- God præstation
- Rigtig god præstation
- Fremragende præstation

---

¹ I 2022/2023 gennemførtes FNO dog først i uge 45-47 (læsning) og i uge 48-50 (matematik)

² Rasch, G.: Probabilistic Models for Some Intelligence and Attainment Tests. Danish National Institute for Educational Research, Copenhagen 1960.

³ Karl Bang Christensen, Svend Kreiner, Mounir Mesbah (eds): Rasch Models in Health. Wiley 2013.

⁴ Logit er en transformation med den naturlige logaritme af odds, $p/(1-p)$, hvor p er sandsynligheden for at svare rigtigt på et item.

⁵ <https://www.oecd.org/pisa/test/>

⁶ <https://www.iea.nl/studies/iea/pirls>

⁷ <https://www.iea.nl/studies/iea/timss>

Elever uden testresultat er registreret som:

- Testresultat ikke gyldigt⁸
- Testresultat mangler i øvrigt

Kun elever med gyldigt testresultat indgår i datasættet til udlevering.

Landsresultaterne på den kriteriebaserede skala fra første gennemførelse af FNO (2022/2023) er per definition sat lig med sidste skoleårs landsresultater fra de nationale test (DNT) (2021/2022), hvormed udviklingen i elevernes testresultater fra DNT til FNO ikke kan vurderes.

De kriteriebaserede tilbagemeldinger indgår i de nationale resultatmål til opfølgning på folkeskolereformen fra 2014:

- Mindst 80 procent af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test.
- Andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år.
- Andelen af elever med dårlige resultater i dansk og matematik skal reduceres år for år.

Niveau på skalaen	Nationale resultatmål	
Fremragende præstation	Andelen af de allerdygtigste elever skal øges år for år.	Mindst 80 pct. af eleverne skal være gode til at læse og regne.
Rigtig god præstation		
God præstation		
Jævn præstation		
Mangelfuld præstation	Andelen af elever med dårlige resultater skal reduceres år for år.	
Ikke tilstrækkelig præstation		

Testene er obligatoriske for elever i folkeskoler, specialskoler og dagbehandlingstilbud.

De obligatoriske test tages på følgende klassetrin:

Test	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.
Dansk, læsning	x	x	x		x		x
Matematik	x		x		x	x	x

Testen i læsning består af en del 1 (afkodning) og del 2 (sprogforståelse og tekstforståelse). I læsning beregnes udelukkende elevdygtigheder i del 2, da testen i del 1 kun er på 5 minutter (4 minutter på 2. klassetrin) og dermed kun består af besvarelser på relativt få opgaver. Beregning af elevdygtigheder i del 1 vil derfor være behæftet med stor statistisk usikkerhed, hvorfor disse ikke beregnes og udstilles på uddannelsesstatistik.dk og heller ikke udleveres til forskning.

Databeskrivelse:

Variabel	Beskrivelse	Type	Værdier	Bemærkning
pnr	Cpr-nummer	Char		Veksles til dst-ident
Skoleaar	Skoleåret	Char	F.o.m. 2022/2023. Opdateres årligt t.om. 2025/2026.	
Test	Fag/test	Char	Dansk, læsning del 2 Matematik	
Klassetrin	Elevers klasse-trin	Num	Elevers klassetrin på tidspunkt for afholdelse af test	
Test_datotid	Dato og tid for start af test	Char	DDMMYYYY:HH:MM	

⁸ Eleven har gennemført testen, men enten med for få besvarelser eller brugt for lang tid ift. tiden angivet i bekendtgørelsen eller udelukkende afgivet forkerte svar på alle opgaver.

Variabel	Beskrivelse	Type	Værdier	Bemærkning
Instnr	Institutionsnummer	Char	Elevens institutionsnummer på tidspunkt for afholdelse af test (test_datotid)	
Kommunenr	Kommunenummer	Char	Institutionens beliggenhedskommune på tidspunkt for afholdelse af test (test_datotid)	
Skoletype_txt	Institutionstypen på tidspunkt for test	Char	Institutionstypen på tidspunkt for afholdelse af test (test_datotid)	
Insttype	Institutionstypen på tidspunkt for test	Num	Institutionstypen på tidspunkt for afholdelse af test (test_datotid)	
Klassebetegnelse	Elevens klasse	Char	Fx 2.A, 2.B, ...	
Kriterie	Elevdygtigheden på den kriteriebaserede skala	Num	1=Ikke tilstrækkelig præstation 2=Mangelfuld præstation 3=Jævn præstation 4=God præstation 5=Rigtig god præstation 6=Fremragende præstation	
Theta	Elevdygtigheden på Rasch (logit) skalaen	Num		Beregnet i RUMM
Sem	Standardfejl (SEM) på elevdygtigheden på Rasch (logit) skalaen	Num		Beregnet i RUMM
Score	Elevens samlede score	Num		Antal point i testen
Maxscore	Den maksimale score, eleven kan opnå, ved korrekt svar på de opgaver, elev har afgivet besvarelse på.	Num		
Antal_opgaver	Antal opgaver, eleven har besvaret.	Num		
PointOpgavesæet	Den maksimale score i opgavesættet	Num		
Theta_dnt	Elevdygtigheden på Rasch (logit) skalaen ved anvendelse af DNT-skala	Num		Beregnet i RUMM ved forankring i de opgavesværheder, der stammer fra DNT. Kun for 2022/2023

Variabel	Beskrivelse	Type	Værdier	Bemærkning
Sem_dnt	Standardfejl (SEM) på elevdygtigheden på Rasch (logit) skalaen ved anvendelse af DNT-skala	Num		Beregnet i RUMM ved forankring i de opgavesværheder, der stammer fra DNT. Kun for 2022/2023

Bemærkninger

FNO blev i skoleåret 2022/2023 først gennemført i november (uge 45-47) for læsning og i november/december (uge 48-50) for matematik. FNO i øvrige skoleår ligger i uge 35-37 (læsning) og uge 38-40 (matematik). Forskellen i afviklingsperioden (10 uger) kan være medvirkende til, at der på størstedelen af klassetrinnene ses fald i landsresultaterne fra 2022/2023 til 2023/2024. I resten af overgangsperioden gennemføres FNO på samme tidspunkt af skoleåret, som i 2023/2024.

Udviklingen i resultaterne vil derfor fremadrettet også skulle anvendes og læses med forbehold for, at testene i 2022/2023 blev gennemført på et senere tidspunkt end testene i den resterende del af overgangsperioden.

FNO er væsensforskellige fra de nationale test (DNT):

- Testprincippet. I FNO er testene lineære, dvs. alle elever på et klassetrin stilles de samme opgaver i den enkelte test. I DNT var testene adaptive, dvs. testen tilpassede sig den enkelte elevs faglige niveau undervejs, således at opgavernes sværhedsgrad passede til elevens dygtighed.
- Gennemførelstidspunkt. I FNO gennemføres testen i begyndelsen af skoleåret. I DNT afvikledes testen i slutningen af skoleåret.
- Testfag og klassetrin. I FNO testes i læsning (2., 3., 4., 6. og 8. klassetrin) og i matematik (2., 4., 6., 7. og 8. klassetrin). I DNT testes i læsning (2., 4., 6. og 8. klassetrin), matematik (3., 6. og 8. klassetrin), engelsk (4. og 7. klassetrin) og i fysik/kemi (8. klassetrin).
- Testenes faglige indhold. I FNO er testen i læsning opdelt i to dele: del 1 (afkodning) og del 2 (sprog- og tekstforståelse). Der beregnes kun elevdygtigheder i del 2. I DNT er elevdygtigheder beregnet for den samlede test. I FNO består testen i matematik på 2. klassetrin kun af det faglige område 'tal og algebra'. På øvrige klassetrin består testen af de samme faglige områder som i DNT, dvs. tal og algebra, geometri og måling samt statistisk og sandsynlighed.

Forskellene mellem DNT og FNO indebærer, at det kan være vanskeligt at sammenligne historiske resultater fra DNT direkte med resultater fra FNO.